

Forfatter: Bergsøe, Vilhelm

Titel: Udrag fra Fra Piazza del Popolo · I

Citation: Bergsøe, Vilhelm: "Fra Piazza del Popolo", i Bergsøe, Vilhelm: *Fra Piazza del Popolo*, udg. af Flemming Conrad ; Lars P. Romhild , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, [1988], s. 114. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-bergsoev01ny-shoot-idm139673031224912/facsimile.pdf> (tilgået 05. maj 2024)

Anvendt udgave: Fra Piazza del Popolo

havde rimeligvis foræret ham den mægtige Guldlørgnet, som altid dinglede lidt nedenfor hans Vest i en tilsvarende Kjede. Den stod forresten godt til de øvrige Farver, som altid vare valgte med stor Critik; thi naar man traf ham i flaskegrønne Beenklæder, rød Fløiels Vest og lyseblaae Kjole med blanke Knapper, kunde man endda sige, at man var sluppen for en billig Penge. Men det Mærkværdigste af Alt var den nye Passiar, som han bragte med sig derhjemme fra, og som rimeligvis en eller anden lærd Professor havde hittet paa. Det var en ny Philosophi, hørte jeg siden, som de havde opfundet et Sted i Tydskland, og som nu skulde prædikes for de Romere. Han var den første Apostel, og jeg kan ikke negte, han prædikede magelest. Nu kan jeg kun huske Lidt af hans lange Passiar, og snakke som han, kan jeg naturligvis ikke; men det veed jeg, at hele Rom deelte sig i to Leire. Svingbergianerne og Anti-Svingbergianerne eller Jøderne, som de ogsaa kaldtes, et Udtryk, der maaskee er arvet fra hien Tid, men som nu gjælder for et heelt andet Parti.

En Deel andre Kunstnere og jeg hørte dengang til Jøderne. Dahlkvist og Flere af hans Caliber lod sig døbe af Svingberg, og nu gik det ligesom i gamle Dage, hvor Jøderne først havde havt Magten, men senere bleve flaaede og stegte af de Christne, da disse kom ovenpaa. Det var en reen Jødefeide, som dengang herskede i Rom, og naar man een Gang har været under Persen, glemmer man ikke let Trykket, hvor latterligt det end kan forekomme Een siden. Nu vil De rimeligvis lee, naar jeg fortæller Dem Lidt om Svingbergianismen; men jeg kan paa Ære forsikre Dem, at saaledes blev den ikke alene prædikeret, men ogsaa troet af forskjelligt Godtfolk udi Byen, og, som jeg snart mærkede, ogsaa af den bløde, barnlige, men uannede Malm.

Svingberg kunde i og for sig selv være mig temmelig ligegyldig. Hans megen Tale røkkede ikke min Overbevisning, og hans Beviser og Paastande prellede af paa mig, som Kuglerne paa en Rhinoceros. Derimod havde jeg en hemmelig Frygt for, at han skulde træffe sammen med Malm. Jeg havde længe seet, at denne trods sin Alder havde bevaret en mærkelig barnlig Natur. Hertil kom, at han, trods sin naturlige, sunde Dømmekraft paa Kunstens Omraade, havde en stor Mangel paa Kundskab i Almindelighed, og endelig var han et varmt, troende Gemyt, endog med nogen Hang til Mysticisme, en naturlig Følge af hans Opdragelse i det simple Hjem, og hans Opvæxt i den